همانا به زودی فتنه‌هایی خواهد بود، هان! سپس فتنه‌ای خواهد بود که نشسته در آن از راه‌رونده در آن بهتر است، و راه‌رونده در آن از شتابنده به سوی آن بهتر است

از عثمان شَحّام روایت است که گفت: من و فَرقَد سَبخی به سوی مسلم بن ابی‌بکره که در زمینش بود، رفتیم. پس بر او وارد شدیم و گفتیم: آیا از پدرت حدیثی دربارهٔ فتنه‌ها شنیده‌ای؟ گفت: آری، از ابوبکره رضی الله عنه شنیدم که حدیث می‌گفت، که رسول خدا صلی الله علیه و سلم فرمودند: «إِنَّهَا سَتَكُونُ فِتَنٌ، أَلَا ثُمَّ تَكُونُ فِتْنَةٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْمَاشِي فِيهَا، وَالْمَاشِي فِيهَا خَيْرٌ مِنَ السَّاعِي إِلَيْهَا، أَلَا فَإِذَا نَزَلَتْ أَوْ وَقَعَتْ فَمَنْ كَانَ لَهُ إِبِلٌ فَلْيَلْحَقْ بِإِبِلِهِ، وَمَنْ كَانَتْ لَهُ غَنَمٌ فَلْيَلْحَقْ بِغَنَمِهِ، وَمَنْ كَانَتْ لَهُ أَرْضٌ فَلْيَلْحَقْ بِأَرْضِهِ» یعنی: «همانا به زودی فتنه‌هایی خواهد بود، هان! سپس فتنه‌ای خواهد بود که نشسته در آن از راه‌رونده در آن بهتر است، و راه‌رونده در آن از شتابنده به سوی آن بهتر است. هان! پس هرگاه [فتنه] فرود آمد یا واقع شد، هر کس شتری دارد به شترانش بپیوندد، و هر کس گوسفندی دارد به گوسفندانش بپیوندد، و هر کس زمینی دارد به زمینش بپیوندد» [راوی] گفت: پس مردی گفت: ای رسول خدا، اگر کسی نه شتری، نه گوسفندی و نه زمینی داشت، چه؟ فرمودند: «يَعْمِدُ إِلَى سَيْفِهِ فَيَدُقُّ عَلَى حَدِّهِ بِحَجَرٍ، ثُمَّ لِيَنْجُ إِنِ اسْتَطَاعَ النَّجَاءَ، اللهُمَّ هَلْ بَلَّغْتُ؟ اللهُمَّ هَلْ بَلَّغْتُ؟ اللهُمَّ هَلْ بَلَّغْتُ؟» یعنی: «به سراغ شمشیرش برود و لبهٔ آن را با سنگی بکوبد [تا کند شود]، سپس اگر توانست، نجات یابد. خداوندا آیا رساندم؟ خداوندا آیا رساندم؟ خداوندا آیا رساندم؟» [راوی] گفت: پس مردی گفت: ای رسول خدا، اگر به اجبار به یکی از دو صف یا یکی از دو گروه برده شوم و مردی با شمشیرش مرا بزند، یا تیری بیاید و مرا بکشد، چه؟ فرمودند: «يَبُوءُ بِإِثْمِهِ وَإِثْمِكَ، وَيَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ» یعنی: «[قاتل] با گناه خود و گناه تو بازمی‌گردد و از اصحاب آتش خواهد بود».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

عثمان شَحّام و فَرقَد سَبَخی از مسلم، پسرِ صحابیِ بزرگوار ابوبکره رضی الله عنه، پرسیدند: آیا از پدرش حدیثی از پیامبر صلی الله علیه و سلم دربارهٔ فتنه‌ها و جنگی که میان مسلمانان رخ می‌دهد، شنیده است؟ او گفت آری، پیامبر صلی الله علیه و سلم خبر داده‌اند که پس از وفاتشان فتنه‌هایی خواهد بود، و در این فتنه‌ها، فردِ نشسته که از آن غافل است، از راه‌رونده در آن که به دنبال آن نمی‌رود و جستجویش نمی‌کند، بهتر است. و راه‌رونده در آن، از شتابنده به سوی آن که به دنبالش می‌رود و در آن مشارکت می‌کند، بهتر است. سپس پیامبر صلی الله علیه و سلم کسی را که فتنه در زمانه‌اش فرود آید یا واقع شود، راهنمایی کردند که اگر پناهگاهی یافت، به آن پناه ببرد؛ پس هر کس شترانی در حال چرا دارد، به شترانش بپیوندد، و هر کس گوسفندانی در حال چرا دارد، به گوسفندانش بپیوندد، و هر کس زمین و مزرعه‌ای دارد، به زمینش بپیوندد. پس مردی گفت: ای رسول خدا، اگر کسی پناهگاهی از شتر و گوسفند و زمین نداشت، چه؟ فرمودند: به سراغ سلاحش برود و آن را بکوبد و از کار بیندازد، سپس اگر توانست، با خود و فرزندانش فرار کند و نجات یابد. سپس ایشان صلی الله علیه و سلم سه بار [خدا را] گواه گرفتند و فرمودند: خداوندا آیا رساندم؟ خداوندا آیا رساندم؟ خداوندا آیا رساندم؟ پس مردی گفت: ای رسول خدا، اگر مجبور شوم که با یکی از دو صف یا یکی از دو گروه مشارکت کنم و مردی با شمشیرش مرا بزند، یا تیری بیاید و مرا بکشد، چه؟ فرمودند: [قاتل] با گناه خود و گناه کسی که کشته، بازمی‌گردد و در روز قیامت از اصحاب آتش خواهد بود.